

BEKÖSZÖNTŐ

A SIKLÓSI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG TÁJÉKOZTATÓJA

A papság éve

A Szent Pál-év végén és a papság évének kezdetén egymás mellé került Szent Pál és Vianney Szent János alakja. A páli év során a rendkívüli igehirdetőt szemléltük, aki missziós útjai során hirdette az Igét; idén pedig egy egyszerű emberre tekintünk, aki egész életét egy kis faluban töltötte. Az egyik vidékről vidékre járt, a másik mindig ugyanazon a plébánián fogadta a hívek ezreit – mondta tanítása elején Benedek pápa. „Különbségünk ellenére van valami alapvető azonosság bennük: a saját szolgálatukkal való teljes azonosulás és Krisztussal való közösségük.” Ahogy Szent Pál mondja: *„Krisztussal keresztre vagyok feszítve, élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem”* (Gal 2,20). *„Ha hitünk lenne, Istent látnánk rejtve a papban mint fényt az üveg mögött”* – így az arsi plébános. A papság évének célja – mondta Benedek pápa –, hogy segítsük a papokat a lelki tökéletesedés útján, amin szolgálatuk hatékonysága múlik, s hogy újból felfedezzék a kegyelem rendkívüli és nélkülözhetetlen adomány-voltát.

Kétségtelenül megváltoztak a történelmi, társadalmi körülmények, ezért a kérdés ma így hangzik: hogyan tudják követni a papok az arsi plébánost a globalizált világban? – folytatta ka-

tekézisét a Szentatya. A mai világban, amelynek egyre kevesebb érzéke van a szent iránt, fennáll annak a veszélye, hogy elvész a papság katolikus értelmezése. A papság teológiai és lelkipásztori értelmének megközelítésében két, sokszor egymásnak ellentmondó értelmezés uralkodik: az egyik a társadalmi szerepvállalás, a szolgálat felől vizsgálja a papságot; a szentségi-ontológiai megközelítés pedig a pap szolgálatának a lényegét az Istentől rábízott küldetésében látja, az igehirdetés szolgálatában.

A két megközelítés nem áll ellentétben egymással – hangsúlyozta Benedek pápa –, hanem ahogy a II. Vatikáni Zsinat tanítja: „A papok – mivel a maguk mértéke szerint az apostolok hivatalában részesednek – Istentől kegyelmet kapnak arra,

hogy az evangélium hirdetésében fáradozva Krisztus Jézus szolgálói legyenek a nemzetek között, hogy a nemzetek áldozata a Szentlélektől megszentelt kedves ajándékká legyen. Isten népet ugyanis az evangélium apostoli hirdetése hívja és gyűjti egybe, így mindazok, akik ehhez a néphez tartoznak, mivel a Szentlélek megszenteli őket, önmagukat adják oda »élő, szent, Istennek tetsző áldozatul« (Róm 12,1). A papok szolgálata által a hívők lelki áldozata egyesül Krisztusnak, az egyetlen közvetítőnek áldozatával, melyet a papok keze az egész Egyház nevében vérontás nélkül és szentségi módon a szentmisében följajánl egészen addig, amíg az Úr el nem jön” (Presbyterorum ordinis, 2).

Jézus Isten országáról beszél, ám üzenete nem pusztán „beszéd”, hozzátartoznak tettei, csodái is – emelte ki XVI. Benedek. Az igehirdetés üzenete valójában Krisztus személye. A keresztyén igehirdetés nem egyszerű szavakat használ, hanem magát az Igét. Isten Igéjének hitese szolgálata megkívánja a paptól, hogy a páli tanítás szerinti önmegtagadásra törekedjen: *„Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem”*. Vagyis a pap Keresztelő János tanúságtétele nyomán az „Ige hangja”. Ez az önküresítés részvétel Krisztus áldozatában, ez teszi hitelessé az igehirdetést.

Folytatás az utolsó oldalon

A Kádár-korszak

A forradalom leverése után, a Kádár János vezette kormány célja továbbra is a vallásos élet és az egyház elsorvasztása volt. A hitoktatást minden rendelkezésükre álló eszközzel igyekeztek megakadályozni.

Virág Ferenc halála után rövid ideig Rogács Ferenc irányította az egyházmegyét. 1964-ben 50 éves korában került az egyházmegye élére a kiterjedt kapcsolatrendszerrel rendelkező új püspök, Cserhádi József. Tevékenységét az alábbi mondatban foglalhatjuk össze: „A püspökök törődjenek papjaik lelki és szellemi fejlődésével és anyagi helyzetével, hogy papjaik szentül éljenek, lelki emberek legyenek, s hűségesen, eredményesen végezzék szolgálatukat”. Cserhádi püspök az adott helyzetben igyekezett az állami hatóságokkal jó viszonyt kiépíteni, ugyanakkor szorgalmazta az egyház belső megújulását, főleg a II. Vatikáni Zsinat szellemének megvalósulását. Szorgalmazta a templomokban az új liturgikus terek kialakítását, a hívek bevonását az egyház életébe. Könyveivel, tanulmányaival is a II. Vatikáni Zsinat tanítását terjesztette.

A Kádár-korban a fakultatív iskolai hitoktatás háttérbe szorult, de elterjedt mellette a templomi hitoktatás, s ekkor indultak nálunk is a lelkeségi mozgalmak. Az egyházmegye anyagi helyzetének rendezése lehetővé tette a liturgia méltó környezetben való megünneplésének, a liturgikus reform „külső” feltételeinek megteremtését. Kimagasló volumenű vállal-

Ezer esztendő's a Pécsi Egyházmegye 1009–2009

kozás volt az első években a pécsi székesegyház külső és belső restaurálása, az apostolszobrok cseréje, mely elsősorban német püspökök adományából indult meg. Lehetővé vált a Zsinat határozatainak megfelelő liturgikus tér – elsősorban a szembenéző oltár és az oltár körüli tárgyak igényes kivitelű kialakítása minden templomban.

Több új templom is épült az egyházmegyében pl. Kozármislenyben, Pécs-Postavölgyön, Harkányban és Dombóváron Pakson. Cserhádi József a magyar püspöki karnak 28 évig tagja és 18 éven keresztül titkára volt. Így a magyar katolikus egyház kommunista vallásüldözés alatti sorsalakulásának élő tanúja lett. 1989-ben, 75 évesen, egészsége rohamos romlására hivatkozva kérte felmentését a pápától, aki még ugyanabban az évben engedélyezte azt. Hosszú betegeskedés után 1994-ben hunyt el. Pécssett a püspöki sírboltban nyugszik.

A kommunizmus bukása után

1989-ben Magyarországon is megszűnt a kommunista diktatúra. Ebben az évben vette át Mayer Mihály, volt szekszárdi plébános az egyházmegye vezetését. Az 1989-es fordulat lehetőséget teremtett a szerzetesrendeknek, hogy újrakezddjék működésüket. Négy évtized után azonban számuk nagyon megfogyatkozott, mégis idős ko-

ruk ellenére emberfeletti erővel azon igyekeztek, hogy megteremtsék közösségeiket.

Pécsre 1989-ben települtek vissza a pálosok és ebben az évben kezdte meg működését újra a betegápoló Irgalmas Rend. A ciszterciék 1993-ban kapták vissza egykori iskolájukat, a Nagy Lajos Gimnáziumot, ahol nyolcosztályos gimnáziumi képzést vezettek be. 2007-ben átvette a ciszterci rend a Miasszonyunk Női Kanonokrend által Pécssett működtetett óvodát, általános iskolát és kollégiumot. A Sarutlan Kármelita Nővérek Pécsre egykori kolostorukba költöztek vissza. 2001-ben készült el Magyarországon az új kolostoruk, azóta a közösség ott él. Assisi Szent Ferenc Betegápoló Nővérei számára külföldi adományból épült kolostor és templom 1996-ban Kozármislenyben. A jezsuita rend működteti Püspökszentlászlón az Életrendezés Házát, a ferencesek Pécssett kollégiumot, Mohácson iskolát, az orsolyiták Dombóváron szintén iskolát működtetnek. Oktatási intézmények közül újra megnyitotta kapuit a Pécsi Hittudományi Főiskola és a szeminárium, s az egyházmegyében két óvodát, öt iskolát és három szociális otthonot működtet a püspökség.

A vallási élet megújulási folyamatában nagyon fontos szerepe volt II. János Pál pápa 1991-es pécsi lelkipásztori látogatásának, valamint az 1989-ben befejeződött egyházmegyei zsinatnak. A vallási élet megújulásának jelei az egyházmegyében működő lelkeségi mozgalmak.

Folytatás a következő oldalon

2009. július 11-én, délután 17 órakor részt vettünk egy szentmisén. Említésre sem méltó ügy, gondolná egy kívülálló. Pedig rendkívüli élményben részesültünk mi, akik végigélhettük ezt a lélekemelő eseményt. Városunkhoz kötődő Barlay Ödön Szabolcs atya pappá szentelésének 65. évfordulóján mutatta be hálaadó szentmiséjét, megtisztelve ezzel városunkat, és templomunkat.

Vasmise. Egy szó, és mennyi öröm, bánat szenvedés áll mögötte. Barlay atya abban a kivételes szerencsében részesülhetett, hogy Mindszenty József bíboros, hercegprímás szentelte pappá. Életükben is sok hasonlóságot találunk. Barlay atya is végigszenvedte a börtönbüntetést, hazaárulással vádolták, üttökték, verték megalázták.

Amikor templomunkba bekísérték, feltűnt, hogy az egyik kísérő cserkészfiú egy faágakból tákolta keresztet emel maga elé féltő szeretettel, és rendkívüli alázattal. A szentbeszédben ennek a keresztnek a történetét is megismertük. Szabolcs atya nem misézhetett az 1950-es években szabadon, ezért az erdő-

Ünnepnapok III.

ben, hegyeken, saját maga által készített kereszt előtt mondott szentmisét. Ezt a keresztet őrzi a mai napig.

Mint egyik testvére, ő is a fiatalág nevelésével foglalkozott, tanított, egészen addig, amíg nem tiltották ki az iskolából.

Nemes egyszerűséggel, tiszteletet parancsoló nyílt őszinteséggel elmondott szentbeszédében kitért szeretett családjára, megmutatta annak a padnak a helyét, ahol a szülei ültek a szentmisék alatt, megemlítette testvéreit. Ezen a ponton volt min elgondolkoztam, mert az egyik húga, Dr. Barlay Magdolna történelem tanárom volt a gimnáziumban, és igen kemény csatákat vívtunk egymással azért, hogy megkapjam a hőn áhított kettest. Egyszerűen nem érdekelt, amit akkor tanulnunk kellett, mert már gyerekként átéltem – édesapám révén – annak az életnek a keserűségét, amit Szabolcs atya is átélt. Lehangelő gondolataimból felriadva tovább figyeltem a szentmisére, örömmel láttam a cserkészcsapat tagjait, és a cserkészlet újrain-

dítóját, Tóth Jánost.

Barlay atya jelenleg Székesfehérváron él, és idős kora ellenére művészet-és irodalomtörténettel foglalkozik.

A szentmise végén mindenki vasmisés áldásban részesült. És itt megint megdöbbenett Szabolcs atya rendkívüli odafigyelése a körülötte élőkre. Barátom, és – sajnos – volt munkatársam Haraszi Attila a Pécsi Egyházmegye fennállásának ezer esztendő évfordulójára kiállítás rendezett a várban, melyet az atya – áldását adva – személyesen köszönt meg neki. Fantasztikus hatást gyakorolt rám, és mint később kiderült Attilára is.

Az áldás osztást a siklói Dolce hegedű együttes előadása kísérte, majd a templomkertben agapé következett. Itt megvásároltam Szabolcs atya egyik könyvét, melyet később a kereszt előtt ülve dedikált.

Örök emlék marad számomra, és mindenkinek, aki ezen a szentmisén részt vett. Soha vissza nem térő alkalmat mulasztott el, aki nem hallgatta meg Barlay atya lélekemelő szentbeszédét.

Erdősi Magdolna

Folytatás az előző oldalról

A kilenc esperesi kerületből álló egyházmegyében sok helyütt fel kellett újítani a templomot vagy a plébániát. A pécsi székesegyház 1991-ben ünnepelte újjáépítésének 100. évfordulóját. II. János Pál pápa ebből az alkalomból a székesegyházat „kis bazilika”, vagyis *bazilica minor* rangra emelte. 2000-ben a jubileumi szentévhez kapcsolódva új bronzkapu készült a bazilika déli népbemjárója elé. Az új kapu azt jelképezi, hogy Jézus, az Istenember megnyitotta az emberiség előtt az üdvözülés kapuját, és azt is, hogy Szent István király kaput nyitott a kereszténység előtt.

A Szentatya imaszándéka

2009. augusztus hónapra

Általános: Hogy a közvélemény jobban észrevegye a kitelepítettek és a menekültek millióinak problémáját, és hogy konkrét megoldásokat találjanak gyakran tragikus helyzetükre.

Missziós: Hogy azoknak a keresztényeknek, akiket nem kevés országban Krisztus neve miatt hátrányosan megkülönböztetnek és üldöznek, elismerjék az emberi jogokat, az egyenlőséget és a vallás- szabadságot, úgy hogy saját hitüket szabadon élhessék és megvallhassák.

Naptár 2009. augusztus hónapra

Augusztus

2.	17:30	Rózsafüzértitok-csere
6.	6:00	Szentmise, 24 órás szentségimádás
	19:00	Katekumen csoport
7.	6:00	Jézus Szíve litánia, szentségeltétel
8.	17:00	Esküvő: Páj János-Siha Eszter
15.	19:00	Nagyboldogasszony ünnepi
szentmise a Várkapolnában
16.	16:00	Ovisok, kisiskolások szentmiséje
20.	8:30	Szent István napi ünnepi
szentmise, kenyérszentelés
22.	17:30	Esküvő (Máriagyűdön):
Magusics Márk-Sikora Nikolett
23.	8:00	Szentmise az itthon maradóknak
(fél órával korábban)
	9:00	Zarándoklat Pécsre a
Millenniumi ünnepi szentmisére
28.	19:00	Taizéi imaóra
29.	16:00	Szeretetláng imaóra
	17:00	Ökumenikus esküvő:
Simon Péter-Horváth Zsüliet
(Református templomban)

Szeptember

2.	19:00	Bibliaóra
3.	6:00	Szentmise, 24 órás szentségimádás
	19:00	Katekumen csoport
4.	6:00	Jézus Szíve litánia, szentségeltétel
5.	15:30	Esküvő: Ficsor Előd-Boda Piroska
	16:30	Seniorok szentmiséje
6.	17:30	Rózsafüzértitok-csere

Folytatás az első oldalról

„Milyen félelmetes is papnak lenni! Milyen siralomra méltó a pap, amikor a misét közönséges dologként mutatja be! Milyen szerencsétlen egy pap benső lelki élet nélkül!” – idézte beszéde végén Vianney Szent Jánost a pápa. „Bárcsak arra vezetné a papokat ez az év, hogy azonosuljanak a keresztre feszített és feltámadt Krisztussal, és követnék Keresztelő Szent János példáját, aki tudott kisebbedni, hogy Krisztus növekedjék!” – hangzott a Szentatya buzdítása.

„Imáitokba ajánlom újmiséis papjaitokat, hogy legyenek hűségesek az evangélium hirdetésében és Isten népe életének megszentelésében. Apostoli áldásomat adom rátok és papjaitokra.”

A Pécsi Egyházmegye millenniumi himnusza

Dallam: Győzelemről énekeljen...

Évezred Te szent kezekben,
Istenünk és jó Atyánk,
Esdő kérés, hálaének
Szálljon Hozzád, égbe fel!
Krisztus, népünk szívét, lelkét
Formáld újjá, kérlelünk,
Ellenálljunk minden rossznak,
Védj meg minket, légy velünk!

Szentek ajkán hő ima zeng,
Mondja velük nemzetünk:
Forrjon eggyé égben s földön,
Glória néked, Istenünk!

Hű pátrónánk, Gyűdi Szent Szűz,
Századoknak útjain,
Szent Mór püspök bölcs hitével
Álljuk sorscsapásaink.
István, Margit, Szent Erzsébet,
Imre s László szent király,
Hogyha velünk esdekelnek
Hisszük: népünk talpra áll!

Szentek ajkán hő ima zeng,
Mondja velük nemzetünk:
Forrjon eggyé égben s földön,
Glória néked, Istenünk!

*Szöveg: Bognár Attila András
szajki plébános*

Óvodások és kisiskolások részére
szentmisét tartunk
augusztus 16-án, vasárnap,
délután 4 órai kezdettel a
templomban.
Erre a szentmisére szeretettel
várjuk a kisgyermekes szülők
gyerekeikkel együtt.

A Siklói Római Katolikus
Egyházközség kiadványa.
Kereskedelmi forgalomba nem kerül.
Felelős szerkesztő: Szép Attila plébános